

RECENZIE PUBLIKÁCIÍ

Niklová, M., Stehlíková, J.: Podpora osobnostného a sociálneho rozvoja žiakov 6. ročníka Základných škôl. Banská Bystrica, Belianum 2018, 132 s.

Autor: PaedDr. Lucia Pašková, PhD. Katedra psychológie, Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici. lucia.paskova@umb.sk

Slovenské autorky pôsobiace na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici sa dlhodobo orientujú na oblasť pedagogickej, ontogenetickej psychológie, ale i sociálno-výchovnej prevencie a poradenstva.

Publikácia, ktorá je predmetom recenznej analýzy je čiastkovým výstupom projektu APVV – 14-0176, ktorý sa venoval didaktickým prostriedkom uľahčujúcim implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania EV na 2. stupni základných škôl. Publikácia je určená predovšetkým žiakom s cieľom rozvoja sociálnych zručností následne sa premietajúcich do podpory ich osobnostného a sociálneho rozvoja.

Je známym faktom, že hodnota humanistickej školy spočíva v rešpektovaní individua - žiaka a v úsilí zabezpečiť jeho osobnostný rozvoj a psychické zdravie. V centre pozornosti je v prvom rade človek a jeho kognitívny, emocionálny, sociálny a morálny vývin. Ciele školy sa podriaďujú požiadavkám a potrebám pozitívnych medziľudských vzťahov. Humanisticky orientovaní psychológovia a pedagógovia presadzujú vo výchovno-vzdelávacom procese vyššiu emocionalizáciu spojenú s nedirektivitou, náročnosťou i pozitívnu motiváciu prostredníctvom hodnotenia a sebahodnotenia. Preferujú socializáciu a komunikáciu, kreativizáciu a axiológizáciu, a tak zabezpečujú naplnenie cieľov humanistickej edukácie. K podpore týchto cieľov smeruje aj metodický materiál, ktorý má podobu pracovného zošitu, ktorý je vnútorne rozčlenený do 5 modulov – Ja a moje emócie, Pochopenie druhých, Ja a konflikty, Ja a asertívne správanie, Ja a prosociálne správanie, pričom už ich názvy korešpondujú s nosnými piliermi predmetu Etická výchova. Každý z modulov je následne rozpracovaný do podoby konkrétnych aktivít, ktoré sú nie len výborným námetom pre prácu učiteľa, ale zároveň veľmi konkrétnym návodom praktickej realizácie vyučovacej činnosti. Každá z aktivít obsahuje podrobnú inštrukciu, mnohé obsahujú konkrétny pracovný list, či podnety na diskusiu prehlbujúcu nielen sebareflexiu učiteľa, ale i samotného žiaka. Zvlášť treba vyzdvihnúť grafické spracovanie ilustrácií, ktoré sú na vysokej estetickej úrovni s maximálnym rešpektom k samotným aktivitám i osobitostiam cieľovej skupiny – žiakom 6. ročníka ZŠ.

Metodický materiál vedie žiakov k rozvoju ich emócií, asertívneho i prosociálneho správania, učí ich vnímať a pochopiť seba aj iných, formuje sociálne zručnosti nevyhnutné pre adekvátne reagovanie a riešenie konfliktných situácií.

Vychádza teda konceptuálne z humanistickej i pozitívnej psychológie, nakoľko zdôrazňuje a formuje pozitívne stránky osobnosti žiaka, jeho psychické sily, potenciál a silné stránky jeho osobnosti. Je tak cenným nástrojom s potenciálom viesť k naplneniu hlavných cieľov etickej výchovy na základných školách.

